

Aineistohallintasuunnitelmatyökalu Tuulin kehittäminen vuonna 2017

Fakta Julkaistu 18.04.2017 klo 10:43 Kirjoittaja Minna Ahokas

Osana Avoin tiede ja tutkimus –hanketta toteutettu Tuuli-projekti päättyi maaliskuussa 2017. Projektissa kehitettiin ja otettiin suomalaisten tutkimusorganisaatioiden käyttöön työkalu aineistohallintasuunnitelmien tekemiseen. Työkalun avulla tutkijat voivat laatia tutkimusaineiston koko elinkaarta koskevan aineistohallintasuunnitelman jäsennellysti ja ohjeistetusti.

Ennen Tuuli-projektin päättymistä Helsingin yliopistolla Kaisa-talossa järjestettiin 8.2.2017 seminaari, jossa esiteltiin projektin tuloksia sekä suunniteltiin DMP-ohjeistukseen (DMP, data management plan) ja työkaluun liittyvän kehitystyön jatkamista. Tuuli-projektin kantavana voimana oli aktiivinen verkostotyö, jossa tutkimusorganisaatioiden edustajat kehittivät ja jakoivat ja datanhallinnansuunnitteluun ja sen tukipalveluihin liittyvää osaamistaan. Seminaarin osallistujat ja Tuuli-projektin jäsenet toivoivat jatkoa tälle hedelmälliselle yhteistyölle, joka kanavoidaan jatkossa Tuuli-verkostoksi nimetyn yhteistyöverkoston kautta.

Kuva Flickr / Janneke Staaks CC 2.0 BY NC

DMPTuuliin liittyvää kehitystyötä koordinoi vuonna 2017 Helsingin yliopiston kirjasto ja Tuulin tulevaa ansaintamallia suunnitellaan Kansalliskirjastossa. Projektin päätyttyä konkreettinen työ aineistohallinnansuunnittelun ohjeistuksen ja tukipalveluiden kehittämiseksi jatkuu tänä vuonna uusissa työryhmissä. Tuuli-projektin työryhmien ansiokasta työtä DMP-ohjeiden kehittämiseksi jatkaa uusi ohjetyöryhmä, jonka jäseniksi voi ilmoittautua edustajia kaikista Suomessa toimivista tutkimusorganisaatioista. Alakohtaisia DMP-ohjeistuksia puolestaan työestetään ainakin HY:n ja Aalto-yliopiston koordinoimassa taiteen, muotoilun ja arkkitehtuurin tutkimuksen työryhmässä. Ohjetyöskentelyn jatkamisen lisäksi vuonna 2017 tiivistetään yhteistyötä Avoin tiede ja tutkimus – hankkeen koulutuskoordinaation kanssa ja jatketaan projektin aikana käynnistettyä Tuuli-webinaarien sarjaa.

Tuuli-työkalu oli ensimmäistä kertaa käytössä Suomen Akatemian rahoitushaussa syksyllä 2017. Tämän pilotoinnin jälkeen Tuuli-projektissa toteutettiin käyttäjäkysely, jossa keskityttiin keräämään palautetta työkalun ja ohjeistuksen käytettävyydestä. Tuulissa olevaa yleistä DMP-ohjeistusta sekä

Suomen Akatemian DMP-pohjaa ja aineistohallintasuunnitelmaa koskevaa ohjeistusta parannetaan ja kehitetään eteenpäin käyttäjäkyselyn tulosten sekä Suomen Akatemialta saadun palautteen perusteella.

Tarkempi raportti kyselyn tuloksista on saatavana Zedonossa (eng): Salmi, A., & Ahokas, M. (2016); [DMPTuuli user survey report – Tuuli project](#).

Käyttäjäkyselyn data on saatavana Figsharessa (eng): [Tuuli Project DMPTuuli user survey raw data 2016](#). (2016).

Vuoden 2017 aikana Tuuli-verkoston on tarkoitus lisätä yhteistyötä kotimaisten tutkimusrahoittajien kanssa ja tarjota rahoittajille mahdollisuutta hyödyntää Tuulia omissa rahoitushauissaan. DMPTuuli kehitystyössä tulevat näkymään myös aineistohallinnan suunnittelun kansainväliset vaatimukset sekä DMP-työkalun kansainvälinen kehitystyö. Useat kansainväliset tutkimusrahoittajat ovat viime vuosina tarkentaneet aineistohallinnan suunnitteluun liittyviä vaatimuksiaan. EU:n Horizon 2020 hauissa on jo pilotoitu aineistohallintasuunnitelmaa osana rahoitushakuja. Aineistohallinnan suunnitteluun on kiinnitetty huomiota myös Euroopan komission asiantuntijaryhmän syksyllä 2016 julkaistussa [European Open Science Cloud -raportissa](#). Siinä linjataan peruseriaatteita, joilla eurooppalaista tutkimusinfrastruktuuria tulisi kehittää. Raportin suosituksiin sisältyy aineistohallintasuunnitelman merkityksen korostaminen osana hyviä aineistohallinnankäytänteitä.

DMPTuuli on kansainvälisen DMP-työkalun DMPOnline suomalaisen instanssi ja Tuuli-projektissa on tehty työkalun kehityksessä tiivistä yhteistyötä DMPOnline ylläpidon kanssa. Tämä kehitystyö jatkuu aktiivisesti vuonna 2017, sillä DMPOnline on tarkoitus julkaista vielä kevään aikana työkalusta uusi versio. Tämä tulee parantamaan myös suomalaisen instanssin, DMPTuulin käytettävyyttä ja toiminnallisuuksia. Tarkoituksena on, että suomalaisten käyttäjät pääsevät hyödyntämään työkalun uutta versiota jo kesällä 2017.

Linkkejä ja lisää tietoa

- Tuuli-verkoston toimintaa ja tapahtumia voi seurata esimerkiksi [liittymällä postituslistalle](#) tai [seuraamalla työskentelyn etenemistä wikissä](#).
- [Tuuli-projektin loppuraportti](#)
- [DMPTuuli](#)
- [DMPOnline](#)
- [Webinaari-sarja](#)
- [Tuulin ohjeryhmä vuonna 2017](#)